

Nr 54

Láhka**boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága nuppástuhttimis**

Addojuvvon Helssegis oddajagemánu 25 beaivve 2008

Riikkabeivviid mearrádusa mielde

gomihuvvo oddajagemánu 21. beaivve 2000 addojuvvon boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) 9 §*rievdaduvvo* 1 §` 1 momeanta, 2 §, 3 §` 6 ja 7 momeanta, 8 §, 16 §` 1 momeanta, 18 §` 1 momeanta, 21 §` 2 momeanta, 26 §` 2 momeanta, 35 §` 5 momeanta, 39 ja 46 §, dakkárin go dain lea 39 § dihto osiid mielde lágas 426/2007, ja*lasihuvvo* láhkii odđa 4 a ja 42 a §, čuovvovaččat:

1 §

Lága ulbmilat

Dán lága ulbmilin lea ovddidit ja dahkat mánggabealageabbon boazodoalu ja eará luondduealáhusaid ealáhusdoaimma, buoridit ealáhusaid struktuvrra ja doaibmavejolašvuodaid, ovddidit odasmuvvi luondduriggodagaid bistevaš geavaheami, ovddidit boazodoallo- ja luondduealáhus-guovllu ja doarjut bieđgguidássanguovlluid ja servošiid ovddideami boazodoalloguovllus ja guovllus, gos bargojuvvo luondduealáhusaiguin. Ulbmilat ollašuhthtojuvvojit oassin boazodoalu ja luondduealáhusaid doaibmaevttuid ovddideamis. Dan lága mielásaš doaimmain galget dasa lassin váldojuvvot vuhtii Eurohpa ovtastumi oktasaš eanandoallopoltiikka ja dálonguovlopolitiikka ulbmilat.

2 §

Guoskadansuorgi ja eatnandieđalaš guoskadanguovlu

Dát láhka guoskaduvvo Eurohpa dálonguovllu gárgeheami eanandoallofoandda (dálonguovlofoandda) doarjagis dálonguovl-

lu gárgeheapmái addojun rádi ásahusas (EO) Nr 1698/2005, maŋjeleappos EO` dálonguovllu gárgehanásahus, dárkkuhuvvon doaibmabijuide. Dasa lassin láhka guoskaduvvo álbmotlaš dievasmahtti dálonguovllu gárgehandoaibmabijuide.

Dán lága ulbmiliid joksama várás sáhttet geavahuvvot sihke álbmotlaš doarjjavuogádagat ja doarjjavuogádagat, mat ruhtaduvvojit Eurohpa ovtastumi (EO) dálonguovlofoandda ruđaiguin dahje Eurohpa uniovnna (EU) eará ruđaiguin muhtumassii dahje ollásit. Dát láhka ii guoskaduvvo Eurohpa ovtastumi oktasaš guolástanpolitihka suorgi doaibmabijuide doarjumii.

Dát láhka ii guoskaduvvo doaibmabidjui, masa lea miedihuvvon doarjja dálonguovllu gárgeheami doarjumis addojun lága (1443/2006) dahje eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága (1476/2007) vuodul.

Dát láhka guoskaduvvo boazodollui, mii bargojuvvo boazodoallogas (848/1990) oaivvilduvvon boazodoalloguovllus. Luondduealáhusaid hárrái dán lága mearrádušat guoskaduvvojit Eanodaga, Anára, Ohcejoga ja Suovvaguoikka gielddain ja Muonio, Gihtela, Soađegili ja Salla gielddain dain osiin, mat leat báikkiid Kajanki, Tepasto, Pomo-vaara, Peurasuvanto, Savukoski, Seitajärvi, Ruotsukainen, Pulkkaviita ja Ylirovanvaara

hábmén rádjelinnjá davábealde nu, ahte dálut mat deivet dán linnjá nala lohkkovuvvojit goitge ollásit mielede.

3 §

Meroštallamat

Loatnalágádusain dárkkuhuvvo eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága 52 §` 1 momeanttas dárkkuhuvvon loatnalágádus, man dálonguovlodoaimmahat lea máinnašuvvon lága 52 §` 3 momeantta vuodul dohkkehan doaibmat loatnalágádussan.

Guovddášruhtalágádusain dárkkuhuvvo eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága 52 §` 1 momeanttas oaivvilduvvon loatnaadi, loatnalágádus dahje eará searvvuš, man dálonguovlodoaimmahat máinnašuvvon lága 52 §` 3 momeantta vuodul lea dohkkehan doaibmat loatnalágádussan.

4 a §

Doarjjavuloš doaibmabiju álggaheami, lobiid ja plánaid eavttut

Earret buhttenvuloš doaibmabijuid álbmotlaš ruhtaduvvot dárkkuhuvvon ruđaiuin boazodoalu ja luondduealáhusaid doarjja ii mieđihuvvo dakkár doaibmabidjui, man ollašuhttin lea álggahuvvon. Jos doarjjavuloš doaibma ii guoskka boazodoaluin dahje eará eanadoaluin bargama dahjege jos doarjja mieđihuvvo EO` dihto oassái ruhtadeapmin, doarjaga mieđiheami eaktun goitge lea, ahte doarjjaohcamuš lea bohtán johtui ovdal go doarjjavuloš doaibmabidju álggahuvvo. Nuorra eanandoalli álggahandoarjja guoskevaš mearrádus berre dahkkojuvvot 18 mánu siste dállodivššu álggaheamis.

Jos doarjjavuloš doaibmabiju eaktun lea lobi háhkan eiseválddis, doarjaga mieđiheami eaktun lea lobi ovdanbuktin.

Jos doarjjavuloš doaibmabidjui gullá hukseininvesteren, ohcci galgá dasa lassin buktit ovdan huksenplána, mas bohtá ovdan hukseininvesterema doaibmivuolta, vuogálašvuolta ja birrasii vuogáiduvvan.

8 §

Prográmma ja dan ollašuhttin Eurohpa ovtastumi ruhtademiin

Dán lágas dárkkuhuvvon doarjja sáhtta mieđihuvvot doaibmabidjui, mii gullá dálonguovllu gárgeheami prográmmaid hálddašeamis addojun lága (532/2006) 7 §:s oaivvilduvvon prográmmii.

Prográmmas mieđihuvvon doarjaga ruhtadanoassái, mii ožžojuvvo EO:s, guoskaduvvo dat, mii 1 momeanttas máinnašuvvon lágas mearriduvvo.

16 §

Luovosopmodatdoarjja

Bálgosii sáhtta juolluduvvot luovosopmodatdoarjja sirddehahti, boazodoalu dáfus vealtameahtun áididiid, elerávdnje- ja čáhcefuolahusovttadagaid, njuovahatovttadagaid ja bargosadjevistiid háhkama várás ja eará eanan- ja meahccedoalloministeriija addin ásašusas dárbbaslašžan gehččojuvvon, boazodoalu dáfus vealtameahtun eará goluide, mat šaddet luovosopmodaga háhkamis.

18 §

Boazodoallo- ja luondduealáhusfitmodagaid doarjun

EO` dálonguovloásahusas dárkkuhuvvon doarjagiin sáhtta mieđihuvvot:

1) ásahusa 26, 27, 30 ja 52 artikla vuodul doarjja boazodoalu ja luondduealáhusaid buvttadusa ja buvttandoaimma gáibidan biras- ja bargosuodjalaninvesteremiidda ja investerenfidnuid plánengoluide;

2) ásahusa 22 artikla vuodul nuorra eanandolliid álggahandoarjja;

3) ásahusa 21 ja 52 artikla vuodul doarjja ámmátlaš lassi- ja dievasmahttinskuvlemii;

4) ásahusa 28 artikla vuodul doarjja buktagiid ovddosdikšuma ja gávppašaneavttuid buorideami várás; ja

5) ásahusa 24, 29, 30 ja 52—59 artikla vuodul doarjja dálonguovlobirrasiid vuogáidduhttima ja gárgeheami ovddideami várás

eará go 1—4 čuoggás dárkkuhuvvon doaibmabijuide.

21 §

Stáhtaloanat ja daáid reantu

Stáhtaloana ollesreantu lea čujuhusreantu ja dasa lasihahtti giddes proseantaovttadameari submi. Loatnaoažžu galgá máksit loanas gažaldatvuloš reantu yihhta proseantaovttadaga vuolit reantu. Čujuhusreantuin, čujuhusrentui lasihahtti giddes proseantaovttadatmearis, reantoovdui ja reantofriddjavuhitii gullelaš doarjaga luoitimis, friddjajagiid ja reantofriddjavuoda eanemusmeriin seamma ládje go dárbbu mielde lotnii gullelaš doarjaga eanemusmeriin mearriduvvo stáhtarádi ášahusain.

26 §

Reantodoarjjaloanaid reantu

Reantodoarjaga sturrodad, mii máksojuvvo loanas, lea njeallje proseantaovttadaga. Loatnaoažžu galgá goitge máksit uhcimusat ovttá proseantta sturrosas jahkásas reantu. Go reantodoarjja nohká, de loatnaoažžu galgá máksit loanas ollesreantu sturrosas reantu. Reantodoarjja máksojuvvo maiddáid dalle, go fitnodatsanerema ja priváhtaolbmo vealgeordnema ohcan lea guorahallojuvvo-min. Reantodoarjja ii máksojuvvo dain lassigoluin, mat bohtet olgoriikkavaluhta mielde rehkenastojuvvon loana valuhttakurssaid molsašuvvamis.

7 lohku

Eiseválddit ja čuovvun

35 §

Eiseválddit

Eanan- ja meahccedoalloministeriija mearrida, goas bargguin sáhtá geavahit veahkkin eallindárbašiid dorvvolašvuhtadoaimma-

haga ja eará eanan- ja meahccedoalloministeriija vuollásaš lágádusaid.

39 §

Loana lokten ja loatnalágádusaid bearráigeahčču

Loatnalágádusa miedihán stáhtaloana dahje reantodoarjjaloana ii oaččo loktet, jos doarjjaoažžu ii buvttá ovdan loana loktema várás bargofápmo- ja ealáhusguovddáža loktenlobi. Loktenlobi eaktun lea dorjojun fidnu ollašuttimis ovdanbuktojuvvon dohkálaš čilgehus. Stáhtarádi ášahusain mearriduvvo dárkileappot čilgehusain, meannudeamis ja mearreáiggis, mat dárbbášuvvojit loktenlobi oažžuma várás.

Loatnalágádus galgá bearráigeahččat, ahte loatna loktejuvvo dálanguovloeiseválddi loktenlobi mielde.

Loana miedihán loatnalágádus lea geatnegahtton addit Dálonguovlo-doaimmahakkii sierranastojuvvon bivdagis dakkár dieđuid, mat leat dárbbášlaččat dan čilgema várás, leago loatnaohccis leamaš dárbu oažžut doarjaga. Dat lea maid geatnegahtton addit eanan- ja meahccedoalloministeriijai daid dieđuid ja darkkisteami várás daid áššegirjiid, mat dárbbášuvvojit dan gávnaheami várás, leatgo loatnaeavttut ja EO-njuolggadusat, dat lálhka ja dan vuodul addojuvvon njuolggadusat ja mearrádusat muđuid čuvvojuvvon. Ovdalis mainnašuvvon dieđuidaddingeatnegasvuhta guoská maiddáid dieđuide, mat galget dollojuvvot čiegusin.

42 a §

Njuolggadusat, mat guoskaduvvojit loatnalágádusaide

Dasa lassin, mii eará sajés dán lágas mearriduvvo, guoskaduvvo loatnalágádussii, loatnalágádusa bargái, loatnalágádusa veahkehan- ja diehtoaddingeatnegasvuhtii guoskaduvvo dat, mii eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága 53 ja 54 §:s mearriduvvo vástideaddji, dán lágas dárkkuhuvvon bargguid áššiin.

46 §

Ovddasvástádus ruđaid máhcaheamis dihto dáhpáhusain

Jos stáhta lea Eurohpa ovtastumi oktasaš eanandoallopolitihka dahje dálonguovlofo-andda láhkamearrádusain oaivvilduvvon lahttoriikka ovddasvástádusa vuodul geatnegahtton máksit Eurohpa ovtastumiid kommišuvdnii ruovttoluotta EO-ruđaid, de doarjaga ovddosfuolaheaddji lea geatnegahtton máksit stáhtii dan meari, man dat lea máksán kommišuvdnii, ollesmearálažžan oktan goluiguin, jos ruđaid ruovttoluottamáksin lea bohtán ovddosfuolaheaddji boasttomeannudeamis dahje jos ovddosfuolaheaddji lea programmaáššegirjji vuodul njuolga vásttolaš kommišuvdnii ruđaid geavaheamis. Ruđaid

Helssegis ođđajagemánu 25 beaivve 2008

Dásseválldi Presideanta

TARJA HALONEN

máhcaheamis mearrida eanan- ja meahccedoalloministeriija. _____

Dát lámka bohtá fápmui stáhtaráđi ása-
husain dárkileappot mearriduvvon áigemuttu.

Go dat lámka bohtá fápmui, de áššiide, mat leat doaimmahuvvomin, guoskaduvvojit dán lága fápmui bohtima áigge gustojeaddji njuolggadusat, jos Eurohpa ovtastumi njuolggadusain ii eará ládje čuovo.

Ovdal dán lága fápmuibohtima gustojeaddji láhkamearrádusaid ollašuhttima oasis sihke máinnašuvvon láhkamearrádusaid vuodul stáhta ja loatnalágádusaid oazžumiida guoskaduvvojit dán lága fápmui bohtima áigge gustojeaddji njuolggadusat, mearrádusat ja soahpamuševttut, jos Eurohpa ovtastumi njuolggadusain ii eará ládje čuovo.

Eana- ja meahccedoalloministar *Sirkka-Liisa Anttila*